

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 233

16 Ἰουλίου 2008

Ἐπάρχει ἔλεγχος ποιότητας;

Αιαβάζοντας τόν τίτλο τούτου τοῦ κειμένου, ἴσως διερωτηθεῖτε, ἂν πρὶν πιάσω στά δάχτυλα τόν κάλαμο, γιά νά μεταφέρω στό καρτί τις ἀνησυχίες του νοῦ μου καί τις ἀγωνίες τῆς καρδιάς μου, μέ εἶχε ἐρεθίσει καί προβληματίσει ὑπέρμετρα τό ἀνελέπτο δημοσιογραφικό μαστίγωμα ἐνάντια σέ κείνους, πού γεμίζουν μέ ὀρυκτέλαιο τήν ἀγορά τῶν τροφίμων καί ἐνάντια σέ κείνους, πού ἀσκοῦν, μεροληπτικά ἢ ἐλλειπτικά, τόν ἀπαραίτητο ἔλεγχο. Σᾶς ἀπαντῶ: «ναί». Δέν πιστεύω νά ἔμεινε Ἑλληνας, πού νά μήν ἔνοιωσε σφίξιμο στήν καρδιά καί νά μήν ἔβγαλε ἀπό μέσα του στεναγμό ἀγανάκτησης. Καί δέ θά ἦταν δυνατό, μέσα σ' αὐτή τήν πηγαία, καθολική διαμαρτυρία, νά μή βρισκόταν ἐνταγμένο καί ἐνσωματωμένο καί τό δικό μου στάλαγμα διαμαρτυρίας.

Αλλά, τό κείμενό μου δέ θά μείνει ἐκεῖ. Θά ἐπιχειρήσει ἕνα δεύτερο, τολμηρό βῆμα καί θά ἐπενδύσει, μέ τό ἴδιο πάθος καί μέ τήν ἴδια μαχητική φρασεολογία, μιά ἄλλη ἀγωνία τῆς καρδιάς μου, ὄχι μικρότερης ἔντασης καί ὄχι ἐλαφρότερων ἀρνητικῶν συνεπειῶν, ἀπό τις ἀγωνίες καί τις ἐντάσεις, πού προκάλεσαν τά ράφια τῶν

έλληνικῶν πολυκαταστημάτων, τὰ γεμάτα μέ τό, ξένης προέλευσης, νοθευμένο προϊόν διατροφῆς.

Φίλοι μου, δέν εἶναι μόνο τό ἠλιέλαιο, πού εἰσάγουμε, ἀνεξέλεγκτα καί σέ ποσότητες μαμούθ, ἀπό τίς ξένες χῶρες. Ἐπίσης «φιλικές» ἢ τίς «συμβατικά φιλικές» σέ μᾶς. Καί ἀπό κείνες, πού παίζουν τό ρόλο τοῦ διαμεσολαβητῆ καί πού-ἡμινόμιμα ἢ παράνομα-ἀσκοῦν σκοτεινό ἐμπόριο, μεθοδεύοντας τή διασπορά τῶν οὐσιῶν τοῦ θανάτου στά πέρατα τοῦ πλανήτη μας. Σήμερα, ὅλα τὰ στοιχεῖα καί τὰ προγράμματα, πού διαμορφώνουν τό κλίμα τῆς ἐπικαιρότητας, πού ἐπηρεάζουν, μονότροπα, τήν ψυχοσύνθεσή μας καί τὰ δράματά μας, πού ἀπορροφοῦν τήν ἰκμάδα μας καί σφραγίζουν τήν ἱστορία τοῦ αἰῶνα μας, εἶναι προϊόντα εἰσαγωγῆς. Ἐπινοοῦνται σέ ξένα κέντρα. Ἀποφασίζονται σέ πολυσυλλεκτικούς, κυριολεκτικά μυστηριώδεις, Ὄργανισμούς. Διαφημίζονται ἀπό ἐθνικά ἢ πολυεθνικά συγκροτήματα, ἄγνωστων ἢ ὑποπτῶν συμφερόντων. Καί φτάνουν, στίς δημοσιογραφικές ἢ τίς ἐμπορικές βιτρίνες τῆς χῶρας μας, μέ τήν ἐτικέτα τοῦ προοδευτικοῦ καί τοῦ μοντέρνου.

Αλίμονο στό μοναχικό ἄτομο, πού δέ θά χειροκροτήσῃ τή διαφήμιση. Πού δέ θά σπαταλήσῃ τόν πλοῦτο του ἢ τήν ψυχή του, γιά νά κερδίσει τό διαφημισμένο θησαύρισμα. Ἐπίσης ἀλίμονο σέ κείνον, πού θά δώσει τήν καρδιά του καί τήν προτίμησή του στήν ντόπια κουλτούρα. Στό ὄραμα ζωῆς καί στήν πράξη, πού φέρουν τήν ἐγγύηση μακρόχρονης δοκιμῆς καί πού ἀποτελοῦν κληρονομιά τῶν κοντινῶν ἢ τῶν μακρινότερων προγόνων. Αὐτόματα θά στιγματιστεῖ, μέ τή ρετινιά τοῦ καθυστερημένου. Καί θά ἐξοριστεῖ, μέ ἕνα βίαιο σπρώξιμο, στή χωματερή τῶν λυμάτων τῆς ἱστορίας. Τό σλόγκαν, πού τρέχει, πού συνοδεύει τή φανταχτερή διαφήμιση καί σφηνώνεται μεθοδικά-ἀλλά καί ἐμπορικά-στούς ἐγκέφαλους τῆς παγκοσμιοποιημένης ἀνθρώπινης μάζας, ταυτίζει τήν πρόοδο μέ τήν ἀέναν ἀλλαγῆ. Δέν ἀφήνει περιθώρια, γιά σκεπτικισμό καί γιά ἐπιφύλαξη. Δέν ἐπιτρέπει τή διατύπωση ἐρωτήσεων ἢ τόν ἔλεγχο ποιότητας. Δέν ἀσφαλίζει τό δικαίωμα ἄρνησης καί ἀπόρριψης. Ὅ,τι προσφέρει ἢ βιομηχανία τοῦ ἐκμοντερνισμοῦ, εἶναι σφραγισμένο ὡς «προοδευτικό». Καί λανσάρεται στήν ἀγορά ὡς «ἀπόλυτα ἀναγκαῖο». Ἀμφιβάλλετε, ὅτι τὰ «προοδευτικά προϊόντα» εἰσάγονται στίς κοινωνίες μας καί στή ζωή μας, δίχως τόν παραμικρό ἔλεγχο καί τή διασταύρωση τῶν ἀρνητικῶν ἐπιπτώσεων στίς προσωπικότητές μας;

Διαγραμματικά και «πετόντι καλάμω» θά χαράξω μπροστά σας κάποια ερωτήματα, πού αντιστοιχοῦν σέ ἰσάριθμες ἀγωνίες. Ἀναρτήθηκε σιά πανώ και στίς συνειδήσεις τό ἐντυπωσιακό σύνθημα, ὅτι ἡ ἰσότητα τῶν ἀνδρῶν και τῶν γυναικῶν κατακυρώνεται και ἰσχυροποιεῖται, ἂν ἡ γυναίκα ἀρνηθεῖ τή μητρότητα, φιμώσει τό μητρικό φίλτρο και τρέξει «ἀνά τās ὁδοὺς και τās ρύμας» γιά νά βγάλει μεροκάματο. Τό σύνθημα αὐτό ἐξυπηρέτησε τά μεγάλα, τά πολυεθνικά συγκροτήματα, γιατί προκάλεσε συνωπισμό ἐργατικοῦ δυναμικοῦ και μείωση τῆς τιμῆς ἐργασίας. Ἀλλά, δέν τίμησε τή γυναίκα και, τό τραγικότερο, δέν ἀνύψωσε τό κύρος και τήν κοινωνική ἀποτίμηση τῆς οἰκογένειας. Και τό ἐρώτημά μου; Θά βρεῖτε, ἄραγε, κάπου, σέ ἓνα ἐφήμερο δημοσίευμα ἢ σέ μιά προσεγμένη μελέτη, τά συμπεράσματα μιᾶς ἔντιμης, ἐπιστημονικῆς ἔρευνας, πού νά ἐπιμετράει τίς ψυχολογικές και τίς κοινωνικές ἀλλοιώσεις τῆς γυναίκας, πού θυσιάσε τά μητρικά της αἰσθήματα και τά μητρικά της προνόμια, στό χρηματοκιβώτιο τῶν πλούσιων ἢ τῶν πολυεθνικῶν και τά ψυχικά τραύματα τῶν παιδιῶν, πού στερήθηκαν τή γλυκεῖα μητρική παρουσία και τή ζεστασιά τῆς στοργῆς, γιατί τό ἀπῆτησε και τό προγραμματίσε τό καταπιεστικό σύστημα τῆς καθολικῆς ἐκμετάλλευσης;

Ενα δεῦτερο ἐρώτημα: Στίς σύγχρονες, «προοδευτικές»(!!!) μας κοινωνίες, διαφημίζεται ἡ ἄνεση, ἡ προκλητική ἐπίδειξη πλούτου, οἱ πολυδάπανες διακοπές, ἡ περιπέτεια τῶν ταξιδιῶν και ὅλα τά ἄλλα συμπληρώματα τῆς ἀκόρταγης εὐμάρειας. Και γιά τήν ὑλοποίηση τῶν μεγαλόπνοων αὐτῶν σχεδιασμῶν, προσφέρεται σέ καθε πολίτη ἡ εὐχέρεια τοῦ δανεισμοῦ και τῆς χρήσης τῶν πιστωτικῶν καρτῶν. Δάνεια γιά τήν οἰκοδομή κατοικίας, δάνεια γιά τον πλουτισμό τῆς γιορταστικῆς ἀτμόσφαιρας, δάνεια γιά τίς διακοπές, δάνεια γιά τίς ἀγορές τῆς περιόδου τῶν ἐκπτώσεων και γιά χίλιους ἄλλους λόγους. Ποίος, ὅμως, μελέτησε τίς συνέπειες και ποίος χτύπησε καμπάνα κινδύνου, γιά νά προφυλάξει τούς ἀνυποψίαστους ἐρασιῆς τῆς κληδάτης «προόδου» ἀπό τήν ἔσχατη πτώχευση και ἀπό τόν ἀπρόσμενο κοινωνικό διασυρμό;

Θά περιοριστῶ, νά ἀνασύρω ἀπό τό διογκωμένο σωρό τῶν προβληματισμῶν, μόνο ἓνα τρίτο ἐρώτημα. Στήν ἐποχή μας ὑποβαθμίστηκε και εὐτελίστηκε ὁ θεσμός τοῦ γάμου, πού ὑποχρεώνει σέ ἰσόβια συμβίωση και σέ συμφωνημένη, κοινή ἄρση ὄλων τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν. Και ἄνοιξαν οἱ πόρτες γιά εὐκόλο διαζύγιο και γιά

Κανονικότητα, Νομιμότητα καί... σκοπιμότητα

Τρεῖς θεμελιακές, ἀλλά ὄχι, στό σύνολό τους, συμβατές ἔννοιες. Τρεῖς ἐναλλασσόμενοι σχεδιασμοί, πού προκύπτουν, ὅταν κανεῖς ἀσχοληθεῖ, σοβαρά καί προσεκτικά, μέ τόν τρόπο ἀσκησης τοῦ ἐπισκοπικοῦ λειτουργήματος. Τρεῖς ἰσχυρές ροπές, πού ἀγωνίζονται καί ἀνταγωνίζονται κατά τή μακρότατη καί πολυκύμαντη ἐκκλησιαστική μας ἱστορία. Ἡ Κανονικότητα, ἡ Νομιμότητα καί... ἡ σκοπιμότητα.

Οἱ δύο πρῶτες, καθορίζουν τό «δέον» γιά τήν σύγχρονη ἑλληνική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Τή δέσμευση ἀπόλυτης πιστότητας καί συμμόρφωσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς Διοίκησης στό γράμμα καί στό πνεῦμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού θέσπισε ἡ σοφία τῶν μεγάλων Πατέρων μας καί τό διακριτικό καταστάλαγμα τῶν μεγάλων Συνοδικῶν Διασκέψεων. Καί τό χρέος σεβασμοῦ καί ὑποταγῆς στό Πολιτειακό νομικό πλαίσιο τοῦ συγκεκριμένου κοι-

.....
 συμβατική συμβίωση περιορισμένης διάρκειας. Δέ θά χτυπήσω ὅλα τά alarm, πού ἀντιστοιχοῦν στίς λαθεμένες ἐπιλογές ἢ στίς ἀπρόσμενες θυέλλες. Θά ζητήσω, μόνο, ἕνα πράγμα. Ὑπάρχουν κάποιοι ἢ, ἔστω κάποιος φιλότιμος ἐρευνητής, πού σφυγμομέτρησε τά βιώματα καί τά αἰσθήματα τῆς ὁμάδας, πού ἔκανε *modus vivendi* τήν πυκνή ἀλλαγὴ συζυγικῶν συντρόφων καί πού ἔφτασε στό δειλινό τοῦ βίου, δίχως νά γευτεῖ τήν πληρότητα τῆς ἀταλάντευτης ἀγάπης καί δίχως νά ἀθληθεῖ στό ἀγώνισμα τῆς ἰσότητας ἀφοσίωσης; Ἐάν βρέθηκαν οἱ εὐσυνείδητοι ἐρευνητές καί ἂν ἀσχολήθηκαν σοβαρά μέ τά προβλήματα καί μέ τούς κανμούς αὐτῆς τῆς ὁμάδας, ποιά μπορεῖ νά εἶναι τά συμπεράσματα;

Πρέπει νά τό παραδεχτοῦμε καί νά τό ὁμολογήσουμε. Ἀνοιγόμαστε πρὸς ἀλλαγές, πού μᾶς παρουσιάζονται ὡς βηματισμοί τῆς προόδου, δίχως τά ζητᾶμε, τά συμπεράσματα τοῦ ἐλέγχου τῶν ἐναλλακτικῶν «προοδευτικῶν» εἰσηγήσεων καί δίχως νά ἔχουμε ἐξασφαλίσει τίς ἀπαραίτητες ἐγγυήσεις γιά τήν ὑπαρξή μας καί γιά τή μιὰ καί μοναδική κούρσα τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας.

νωνικού μας χώρου, πού έγγυάται ή υποτίθεται ότι έγγυάται και έξασφαλίζει την έλευθερη έκδίπλωση των θρησκευτικών βιωμάτων μας, την εϋρηνική συμβίωση και συνεργασία μέ τους συνοδίτες μας και την απρόσκοπτη διακίνηση των πρωτοβουλιών μας στό εύρύ κοινωνικό μας γήπεδο.

Ή τρίτη, ή «σκοπιμότητα», στρεβλή διαχείριση τής χαρισματικής ύπευθυνότητας, σπρώχνει στό περιθώριο τή θησαυρισμένη, Άγιοπνευματική έμπειρία και προωθεΐ ανθρώπινους σχεδιασμούς και ανθρώπινα, εύτελοϋς ποιότητας, συμφέροντα, στοχεύοντας στην προσωπική ανάδειξη, στόν υλικό πλουτισμό ή στή μείωση τής αντίπαλης δύναμης. Μέσα στίς ιστορικές άναταραχές, στην πάλη των τάξεων ή των προσώπων, τά ανθρώπινα πάθη άναμοχλεύονται και διογκώνονται. Οί συγκρούσεις όξύνονται και μαίνονται. Καί τό σκάφος τής Έκκλησίας μπαίνει στή σκοτεινιά και στην περιπέτεια του κυκλώνα.

Στή ζωή τής Έκκλησίας ό Εύαγγελικός λόγος, ή Άποστολική Κατήχηση, ή Πατερική Διδαχή και οι Συνοδικόι Κανόνες συναρμόζονται και συμπλέκονται στή μιά και μοναδική επίδιώξη, στό ένα και μοναδικό έργο, στην οίκοδομή τής Βασιλείας του Θεοϋ. Δέν άυτονομούνται. Δέ διαφοροποιούνται. Καί δέ λειτουργοϋν ξεχωριστά. Ή Έκκλησία, ή Σύναξη τής Εύχαριστίας και τής κοινωνίας μέ τόν σαρκωμένο, τόν σταυρωμένο και άναστημένο Λόγο του Θεοϋ, διδάσκει την Άλήθεια, έσωματώνει τους πιστούς στό άσπιλο κορμί Της και άγωνίζεται, μέ την πολυμετρημένη

και καθολικά καταξιωμένη πειθαρχία Της, νά διακρατήσει τόν άγιασμό και την καθαρότητα, πού έκπηγάζουν από τό Γολγοθά και τό κενό Μνημεΐο.

Ή ανάπτυξη του Κανονικού Δικαίου τής Έκκλησία και ή έφαρμογή του εκφράζουν την άγωνία, την άνύστακτη φροντίδα των άγίων Άποστόλων και των διαδόχων τους ποιμένων και την προσδοκία όλόκληρου του εκκλησιαστικού Σώματος για γνησιότητα και πληρότητα. Τόν πηγαΐο πόθο τους νά συντονίζονται μέ την καθαρότητα και μέ την άγιότητα τής Κεφαλής, πού εΐναι ό Ήσους Χριστός και νά βρίσκονται σέ άκατάπαυστη κοινωνία μαζί Του.

Οί Ίεροί Κανόνες διατυπώθηκαν και ψηφίστηκαν, για νά άντιμετωπίσουν τίς ανθρώπινες άδυναμίες. Τή θεληματική ή άθέλητη έκπτωση από τό Άγιοπνευματικό κλίμα τής Πεντηκοστής. Τίς άτέλειες στή διάρθρωση τής εκκλησιαστικής διοίκησης, πού προκαλοϋν άναστολές στην Ίερή Λιτανεία προς τή Βασιλεία του Θεοϋ και άλλοιώνουν τή φυσιογνωμία τής άσπιλης Νύμφης Ήσους Χριστοϋ. Τίς έγωτραφεΐς κινήσεις έκκοσμίκευσης κάποιων άπροσάρμοστων ποιμένων. Καί τίς μεταπτώσεις ή και άλλοτριώσεις των μελών του Ίεροϋ Δείπνου, πού νοθεϋουν την Πασχάλια άτμόσφαιρα και άποδυναμώνουν τό μήνυμα τής Σωτηρίας.

Ή ιστορία των Ίερών Κανόνων εΐναι ιστορία τής Έκκλησίας. Του μεγαλείου Της. Καί τής άδυναμίας των μελών Της. Εΐναι ένα χρονικό ρεαλισμοϋ και ήρωϊσμοϋ. Πού δέν άποδέχεται σπίλους στό χώρο του Γολγοθά και τής Πεντηκοστής. Πού δέν συγκαλύπτει και δέν άποκρύπτει τίς πράξεις του σκότους. Άλλά και πού δέ φοβάται νά άντιμε-

τωπίσει δυναμικά και σωστικά τά λάθη ή τίς προμελετημένες παρεκκλίσεις.

Στίς «Πράξεις τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων» περιέχεται ἓνα σύντομο χρονικό τῆς πρώτης Ἀποστολικῆς Συνόδου, πού πραγματοποιήθηκε στά Ἱεροσόλυμα γύρω στό 52 μ. Χ. Δυό σύντομες φράσεις, ἔνταγμένες στό ἀνακοινωθέν, πού ἔστειλαν οἱ Ἀπόστολοι στούς Χριστιανούς τῆς Ἀντιόχειας, δίνουν τό στίγμα τοῦ πνεύματος, πού ἐπικράτησε στήν ἱερή αὐτή Πρώτη Συνοδική διάσκεψη. Ἡ πρώτη φράση: «*Ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν...*». (Καθώς ὄλοι μαζευτήκαμε στό ἴδιο μέρος, καταλήξαμε ὄλοι σέ ὁμόφωνη ἀπόφαση). Καί ἡ δεύτερη ἐμπειρία, πού καταστρώθηκε στήν ἴδια ἐπιστολή: «*Ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καί ἡμῖν*» (Ἀποφασίστηκε ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα καί ἀπό μᾶς) (Πράξ. ιε' 25, 28).

Τά στοιχεῖα, πού ἐκπορεύονται ἀπό αὐτές τίς δυό σύντομες πληροφορίες, εἶναι σημαντικότερα. Μέσα στήν ἀτμόσφαιρα, τή χαρισματική, τῆς προσευχῆς καί τῆς ἐπίκλησης τοῦ φωτισμοῦ, ἄνοιξαν τίς καρδιές καί μελέτησαν μέ ἀμεροληψία τό πρόβλημα. Καί κατέληξαν στήν ὁμοψυχία καί στήν ὁμοφωνία. Καί μέ μιά τέτοια ἀπελευθέρωση ἀπό τίς προσωπικές ἀγκυλώσεις καί μέ τήν κατάληξη στήν ὁμοφωνία, εἰρήνεψαν καί βρῆκαν τήν παρρησία νά γράψουν: Ἀποφάσισε τό Ἅγιο Πνεῦμα καί ἀποφασίσαμε καί ἔμεῖς. Δέν εἶναι μόνο δική μας ἡ ἀπόφαση. Εἶναι, πρώτιστα, τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Πού μᾶς τήν φύτεψε στό λογισμό καί στήν καρδιά. Πού μᾶς τήν ὑπαγόρευσε καί τήν ἔκανε στοχασμό καί ἀπόφαση ὄλων μας.

Μέσα σ' αὐτό τό κλίμα καί μέ αὐτή

τήν Πνευματοκίνητη διαδικασία μελετήθηκαν, κατά τούς ἐπόμενους αἰῶνες, οἱ ἀμφισβητήσεις καί οἱ κραδασμοί καί διατυπώθηκαν οἱ Ἱεροί Κανόνες.

Εἶναι χαρακτηριστικό, ὅτι οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι καί ἡ καθολική συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας δέ θέσπισαν τήν ἀρχή τῆς ἀναγνώρισης ὄλων τῶν Συνόδων, πού συγκλήθηκαν στά διάφορα μῆκη τοῦ χώρου καί τοῦ χρόνου. Ἀνέβασαν στό θρόνο τῆς αὐθεντίας λίγες τοπικές Σύνοδοι. Πρόσφεραν, διακριτικά, καί μετά ἀπό μελέτη καί ἐκκλησιολογική βάσανο, τήν τιμή στίς Σύνοδοι, πού θεώρησαν ὅτι κινήθηκαν μέσα στά πλαίσια τῆς Ἁγιοπνευματικῆς ἔμπνευσης καί καθοδήγησης. Ἄλλά δέ διατύπωσαν ὑπεύθυνη καί καθολικά ἀποδεκτή ἄποψη, ὅτι κάθε Σύνοδος εἶναι θεόπνευστη καί ἄρα ἀποτελεῖ «σημεῖο» θεοπτίας καί θεοπνευστίας.

Ἡ τέταρτη Οἰκουμενική Σύνοδος, πού συγκλήθηκε τό 451 μ.Χ. στά χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Μαρκιανοῦ καί ἔμεινε στήν ἱστορία ὡς Σύνοδος τῆς προσευχῆς καί τῆς εὐλαβικῆς πρόσβασης στό μυστήριο τοῦ Θεανδρικοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου, ἔβαλε πρώτη τή σφραγίδα τῆς κατάφασης καί τῆς ἐπικύρωσης στόν κώδικα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού εἶχαν διατυπωθεῖ ἴσαμε κείνη τήν ἐποχή.

«*Τούς παρά τῶν ἁγίων Πατέρων καθ' ἑκάστην σύνοδον ἄχρι τοῦ νῦν ἐκτεθέντας κανόνας κρατεῖν ἐδικαιώσαμεν*» (Α' Κανὼν τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Συνόδου).

Ἀργότερα, τό 691 μ.Χ. συνήλθε στήν Κωνσταντινούπολη ἡ Ἑκτη Οἰκουμενική Σύνοδος. Καί αὐτή, μέσα σέ γνήσιο κλίμα Ἁγιοπνευματικῆς ἀναζήτησης τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Πάνω ἀπό

τήν πνικτική αϊθάλη τῶν ἀνθρώπινων παθῶν. Ἐλευθερία ἀπό τίς δεσμεύσεις, πού προκαλεῖ ἡ διαπλοκή τῶν προσωπικῶν συμφερόντων καί τῶν ἰδιοτελῶν μεθοδεύσεων. Προσηλωμένη στήν παραφυλακή τῶν ἀπαρασάλευτων δογμάτων καί στή «διακονία τῆς καταλλαγῆς» (Β΄ Κορινθ. ε΄ 18).

«*Τάξις ἀρίστη, παντός ἀρχομένου καί λόγου καί πράγματος, ἐκ Θεοῦ τε ἄρχεσθαι καί εἰς Θεόν ἀναπαύεσθαι...*», ἐξαγγέλλει ἡ Σύνοδος, μέ τό προοίμιο τοῦ πρώτου Ἱεροῦ Κανόνα Τῆς.

Κάνοντας πράξη αὐτή τήν πρόθεσή Τῆς, ἀποφασίζει, μέ σοβαρότητα τήν ἐπικύρωση μιᾶς σειρᾶς Ἱερῶν Κανόνων καί Κανονικῶν διατάξεων καί ἐντάσσει ὅλα αὐτά τά κείμενα στόν κώδικα τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ὁρθόδοξης Καθολικῆς Ἐκκλησίας. «*...καί μηδενί ἐξεῖναι τοὺς προδηλωθέντας παραχαράττειν κανόνας, ἢ ἀθετεῖν, ἢ ἐτέρους παρά τοὺς προκειμένους παραδέχεσθαι κανόνας, ψευδεπιγράφως ὑπὸ τινων συντεθέντας, τῶν τήν ἀλήθειαν καπηλεύειν ἐπιχειρησάντων*».

Ἐνενηταδύ χρόνια ἀργότερα, τό 783 μ. Χ. ἡ Ἐβδομη Οἰκουμενική Σύνοδος, πού συνῆλθε καί αὐτή στή Νίκαια τῆς Βιθυνίας, ἔβαλε καί τή δική της ὑπογραφή καί διατύπωσε καί τή δική της παρόρμηση, λέγοντας, ὅτι οἱ Ἱεροὶ Κανόνες εἶναι «μαρτύρια». Εἶναι, δηλαδή, ὁδηγοί, πού ἀποσκοποῦν στό νά καθοδηγήσουν τοὺς ἱερωμένους στήν ἱερατική τους διακονία καί στή διαχείριση τῶν ποικίλων προβλημάτων, πού ἀναφύονται στήν πορεία τους.

«*Τοῖς τήν ἱερατικήν λαχοῦσιν ἀξίαν, μαρτύριά τε καί κατορθώματα, αἱ τῶν*

κανονικῶν διατάξεων εἰσιν ὑποτυπώσεις· ἄς ἀσμένως δεχόμενοι, μετὰ τοῦ θεοφάντορος Δαβίδ ἄδομεν πρὸς τόν δεσπότην Θεόν, λέγοντες· Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρφθην, ὡς ἐπὶ παντί πλούτῳ» (Α΄ Κανὼν τῆς Ζ΄ Οἰκ. Συνόδου).

Ἵπογραμμίζοντας ὁ ἔρμηνευτῆς Ζωναρᾶς τή διαχρονικότητα καί τό ἀπαρασάλευτο τῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού ἐπικυρώθηκαν καί ἀπέκτησαν καθολικό κύρος, γράφει:

«*Ζῶμεν γάρ ἐν τοῖς τοῦ Θεοῦ μαρτυρίοις, ὅταν ἀσάλευτα ταῦτα μένωσι, μὴ παραβαινόμενα παρ' ἡμῶν μηδέ ἀθετούμενα· ἀκράδαντα δέ τά ἐστηριγμένα καί μὴ ραδίως θραυόμενα ἢ κινούμενα, λέγονται...*».

Οἱ ἐπικυρώσεις τοῦ Κώδικα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού ἐπαναλαμβάνονται σέ τρία ἐπίπεδα, μέ τελευταία τήν ἐπικύρωση τῆς Ἐβδομης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, δίνουν τό χρίσμα τῆς ἀπόλυτης αὐθεντίας στίς διατάξεις, πού συνέθεσαν καί ὄρισαν οἱ Πατέρες, γιά τήν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης καί γιά τή θεραπεία τῶν τραυμάτων, πού, κατά καιροῦς, προκαλοῦνται στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Καί δέν ἀφήνουν περιθώρια προσθηκῶν ἢ ἀλλαγῶν. Οἱ Κανόνες αὐτοὶ μελετήθηκαν καί καθορίστηκαν ἀπό ἁγίους. Ἐφαρμόστηκαν στήν ἱστορική διαδρομὴ τῆς Ἐκκλησίας. Δοκιμάστηκαν καί ἐλέγχθηκαν. Ἀντιμετώπισαν τίς θύελλες τῶν ἀνθρώπινων παθῶν. Ἀπέτρεψαν τόν κίνδυνο τῆς ἐκκοσμίκευσης τῶν ἀνώριμων φορέων τῆς Χάριτος. Ἀναδείχτηκαν τά σταθερά νομοθετικά πλαίσια γιά τήν παρεμβολή τῆς Ἐκκλησίας. Ἐφεραν, ὡς ἀποτέλεσμα, τήν ὑπέρβαση τῶν ἀδυναμιῶν καί τή

διατήρηση τῆς πνευματικῆς στάθμης τῆς ἱερατικῆς ἡγεσίας καί τοῦ πληρώματος.

Οἱ διατάξεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, βαθεῖα μελετημένες καί δοκιμασμένες γιά μεγάλο διάστημα, προσδιορίζουν τό πνεῦμα καί τήν ποιότητα τῆς «ἐν Χριστῶ» κανούργιας πραγματικότητας. Καί ὀριοθετοῦν μέ σαφήνεια τό περίγραμμα τοῦ ἥθους καί τῶν ἠθικῶν δεσμεύσεων καί ὄλων τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, διαδόχων τῶν Ἀποστόλων καθῶς καί ὁλόκληρου τοῦ Εὐχαριστιακοῦ Σώματος.

Ἄν καί, στό σύνολό τους, οἱ Ἱεροί Κανόνες δέν ἀποτελοῦν corpus, πλήρη Κώδικα Δικαίου, συγκροτοῦν ἕνα καταπληκτικό πλαίσιο, καθοριστικό τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου τῆς Ἐκκλησίας καί δεσμευτικό γιά ὅλο τό φάσμα τῆς προβληματικῆς, πού θά μπορούσε νά ἀπασχολήσει μιὰ τοπική Ἐκκλησία, σέ ἄλλο γεωγραφικό χῶρο καί σέ ἄλλο χρόνο.

Πρέπει, ἐπίσης, νά σημειωθεῖ καί νά ὑπογραμμιστεῖ μέ ἔμφαση, ὅτι οἱ Ἱεροί Κανόνες, ἄν καί εἶναι καταστρωμένοι μέ διατύπωση νομικῆς δεοντολογίας, δέν εἶναι κείμενα αὐστηρά νομικά καί δικονομικά. Εἶναι ἀπαύγασμα τῆς Θεολογίας τῆς Ἐκκλησίας. Προέκταση καί ὑπόμνηση τῆς εἰδικῆς σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μέ τό Θεό. Πρόσκληση πρὸς τήν «πεπερασμένη» καί «φθαρτή» εἰκόνα, νά ἐπανέλθει στό «ἀρχαῖο κάλλος». Διδαχή, πού προσπαθεῖ νά μεταφέρει τήν ἁρμονία καί τήν τελειότητα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ στήν «ἐν χρόνῳ καί τόπῳ» περιπέτεια τῶν ἀνθρώπων, τῶν «κεκλημένων εἰς τό Δεῖπνον» (Λουκ. ιδ' 16 ἔξ.).

Ἡ ἄποψη, ὅτι οἱ Ἱεροί Κανόνες εἶναι

ξεπερασμένοι, ἐπειδή ἀπέχουν χρονικά ἀπό τήν προβληματική τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητας, εἶναι λαθεμένη. Καί βλαστάνει ἐκεῖ, πού ἔχει στηθεῖ ὁ βωμός τῆς ὑλοφροσύνης καί τῆς ὑλομανίας καί θυσιάζεται ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξη, γιά νά θριαμβεύσει ἡ διαφήμιση καί ὁ ἐντυπωσιασμός.

Στή σύγχρονη ἱστορική σκηνή, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος-καί μόνη αὐτή-ἔχει ἀναλάβει τήν πρόσθετη δέσμευση νά εὐθυγραμμίζει τά διοικητικά της ἀνοίγματα καί στίς διατάξεις ἑνός πολιτειακοῦ Νόμου, πού εἶναι γνωστός ὡς «Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί σέ μιὰ σειρά νομοθετημάτων, πού ψηφίζει ἡ Ἐκκλησία κατ' ἐξουσιοδότηση τοῦ θεμελιακοῦ Νομοθετήματος, τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη. Τό σύστημα τῆς καθυπόταξης τῆς Ἐκκλησίας στόν κρατικό αὐταρχισμό, τῆς ἀνάπτυξης ὄλων τῶν κλάδων τοῦ διοικητικοῦ Της δέντρου καί τοῦ προσδιορισμοῦ ὄλων τῶν ἀρμοδιοτήτων τους μέ Νόμους καί μέ διατάξεις, πού διαμορφώνει καί ἐκδίδει ἡ Πολιτική ἐξουσία, ἐπινοήθηκε καί στήθηκε ἀμέσως μετά τήν ἀπελευθέρωση τοῦ δούλου γένους ἀπό τόν Τουρκικό ζυγό. Τότε αὐτονομήθηκαν οἱ ἐκκλησιαστικές ἐπαρχίες τοῦ ἐλεύθερου ἑλληνικοῦ βασιλείου ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινούπολης, πού ἔμενε δέσμια καί ἀφόρητα καταπιεσμένη, μέ σα στήν ἑξάλλη, ὀθωμανική ἐκδικητικότητα καί συγκρότησαν τήν «Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος». Καί ὡς σχῆμα ὀργάνωσής Της καί ἀνάπτυξης τοῦ διοικητικοῦ Της μηχανισμοῦ καί τοῦ ποιμαντικοῦ Της ἔργου ἐπιλέχθηκε

τό ρωσικό μοτίβο, πού εξασφάλιζε τις προνομίες του Τσάρου, νά διορίζει τήν ἐκκλησιαστική ἡγεσία, νά παρεμβαίνει, κάθε φορά, πού τό ἔκρινε σκόπιμο ἢ ἀπαραίτητο, στή λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ ὄργάνου καί νά ἐλέγχει ἀπόλυτα τίς ἀποφάσεις του.

Τό σχῆμα αὐτό, ἰδιαίτερα καταπιεστικό, λασκάρισε κάπως, μέ τόν καιρό καί ἰδιαίτερα μέ τήν ἔκδοση τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου, πού ἐπικύρωνε τήν Αὐτοκεφαλία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ὄριζε ἡ συγκρότηση τοῦ Συνοδικοῦ Σώματος νά γίνεται μέ τήν κλήση, κατά τά πρεσβεῖα τῆς Ἀρχιερωσύνης τους, τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων. Ὁσ-τόσο, διατάξεις κλειδιά, πού διατηρήθηκαν ἢ πού ἀνανεώθηκαν καί σκληρυναν, μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου, κράτησαν τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος αἰχμάλωτη, ἴσαμε σήμερα, στήν Πολιτειακή ἐξουσία.

Αὐτό εἶναι τό σύστημα τῆς «Νόμω κρατοῦσης Πολιτείας». Στή Ρωσία, στήν ὁποία γεννήθηκε τό σύστημα αὐτό, ἔχει καταργηθεῖ. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς χώρας αὐτῆς εἶναι ἀπόλυτα ἀποδεσμευμένη ἀπό τόν κρατικό ἐναγκαλισμό καί μπορεῖ νά ὀργανώσει τό ποιμαντικό Της ἔργο καί νά διακινηθεῖ ἀπ' ἄκρη σέ ἄκρη τῆς χώρας, δίχως νά συναντήσῃ μπροστά Της τήν παραμικρή ἀντίσταση. Σέ ὅλες τίς ἄλλες χώρες τῆς Εὐρώπης καί τῆς Οἰκουμένης ὁλόκληρης, στίς ὁποῖες ὑπάρχουν Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες ἢ Ὁρθόδοξες κοινότητες, τό Κράτος δέν ἀσκεῖ καμμιά παρέμβαση. Διοικοῦνται ὅλες μέ ἐσωτερικούς Κανονισμούς, πού θεμελιώνονται στούς Ἱερούς Κανόνες καί στήν ἀνεκτίμητη Πατερική ἐμπειρία.

Τό περίεργο καί ἀπαράδεκτο εἶναι,

ὅτι οἱ ἡγετικοί παράγοντες τῆς ἑλληνικῆς μας Ἐκκλησίας, κατά τά 160 χρόνια τῆς ὑποταγῆς καί τῆς διακίνησης μέσα στίς περιοριστικές προδιαγραφές τοῦ Πολιτειακοῦ Νόμου, ἔχουν ἐγκλιματιστεῖ στό πνεῦμα τῆς ἐξάρτησης, ἔχουν εὐθυγραμμιστεῖ μέ τήν κοσμική προβολή καί ἄσκηση τῆς ἐξουσίας καί ἔχουν νοιώσει ἀρκετά ἀσφαλισμένοι κάτω ἀπό τήν προστατευτική σκέπη, πού τούς παραχωρεῖ-φιλότιμα ἢ μέ ἰδιοτελή σκοπιμότητα-τό Πολιτειακό σχῆμα, ἡ νομοθετημένη διαβάθμιση τοῦ ἀξιώματός τους καί τό ἐπίσημο πρωτόκολλο τῶν κοσμικῶν προνομίων τους. Ἀναπαυμένοι στό κοσμικό status quo, δέν ἐπιτρέπουν στόν ἐαυτό τους μηδέ τή σκέψη τοῦ ἀπεγκλωβισμοῦ καί τῆς ἐλεύθερης ἄσκησης τῆς ὑπεύθυνης πνευματικῆς τους διακονίας.

Ἡ Κανονικότητα καί ἡ Νομιμότητα εἶναι δύο κατατεθειμένες διοικητικές σιδηροτροχιές, πού ἔρχονται στήν ἐποχή μας ἀπό τά βᾶθη τῆς ἱστορίας. Ἡ πρώτη, τῆς Κανονικότητας, ἀπό τή μακράιωνη, ἐπίπονη ἀλλά ἐξαγιασμένη, πρακτική τῶν ἁγίων Πατέρων μας. Ἡ δεύτερη, τῆς Νομιμότητας, καθαρά κοσμικῆς προέλευσης, στημένη ἀπό τά παλάτια τῆς αὐταρχικότητας ἢ τῆς κομματικῆς ραδιουργίας, μέ στόχο τήν ὑπαλληλοποίηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποιμένων καί τήν καθυπόταξή τους στό δικό τους ὄραμα.

Τό καυτό ἐρώτημα: Ποιά εἶναι ἡ πρακτική τῶν σημερινῶν ποιμένων τῆς ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας; Λειτουργεῖ μέ ἀκρίβεια ἡ σεβάσμια ἀρχή τῆς Κανονικότητας; Τηροῦνται, μέ τή

δέουσα προσοχή, αλλά και με την απαραίτητη διακριτικότητα, οι Καταστατικές και οι άλλες διατάξεις, πού όριοθετούν τη Νομιμότητα; Μπορεί ή σημερινή εκκλησιαστική Διοίκηση να έμφανιστεί μπροστά στο λαό, στο ποιμνιό της και στα σμήνη των αντιπάλων της και να βεβαιώσει-μέ τό χέρι στην καρδιά-ότι υποκλίνεται με δέος στις προδιαγραφές και στις εντολές των Ίερών Κανόνων και ότι-μέ τη συνείδηση ξντιμου και νομιμόφρονα πολίτη-φροντίζει να μη πρεκκλίνει από τη λεωφόρο της Νομιμότητας;

“Οποιος ξεθαρρέψει να ξεφυλλίσει τεφτέρια, να ζωντανέψει στο λογισμό του περιστατικά, να τεχνολογήσει προγράμματα και συμπεριφορές, παλιότερες και πρόσφατες, θά νοιώσει τό αίμα του να παγώνει και τη μελαγχολία να σκοτίζει τόν όρίζοντα της ψυχής του.

Τά ήγυτικά στελέχη της Έκκλησίας της Έλλάδος, μέ πράξεις έντελως αυθαίρετες, έσπρωξαν-κυριολεκτικά-στην κατάψυξη και την Κανονικότητα και τη Νομιμότητα και έμφάνισαν στην ιστορική επικαιρότητα, ως μοναδική άρχη όργάνωσης και δράσης, την αυθαίρετη σκοπιμότητα.

Δέν μπορεί να βεβαιώσει ό έρευνητής, μέ δήλωση άπόλυτης ακρίβειας, άν ή παραβατικότητα και της Κανονικότητας και της Νομιμότητας όφείλεται, άποκλειστικά και μόνο, στην έλλειψη σχετικής κατάρτισης. “Αν, οι έπιφορισμένοι μέ την εύθύνη της διοίκησης, οι ταγοί, πού δίνουν έπίσημη διαβεβαίωση, ότι θά τηρούν τίς έπιταγές των Ίερών Κανόνων και τίς διατάξεις των Νόμων του Κράτους, έχουν διατρέξει τούς σχετικούς Κώδικες, έχουν σπουδάσει μέ προσοχή τό περι-

χόμενο και έχουν έγγράψει, μέ άνεξίτηλα γράμματα, στή συνείδησή τους τίς προσαγές, πού καταλογογραφούν τό χρέος τους.

Οι συζητήσεις, πού έκτυλίσσονται σε χώρους έπίσημους και τά σχολία, πού διατυπώνονται στο σκοτεινό παρασκήνιο, άποκαλύπτουν, πώς μερίδα των Έπισκόπων αναφέρονται, μέ κομπασμό, στους Ίερούς Κανόνες και στην εκκλησιαστική Νομοθεσία, αλλά δέν έχουν άνοξει ποτέ βιβλία, για να διαβάσουν τό περιεχόμενό τους. Καί, όταν βρεθεί μπροστά τους ό θαρρετός, πού θά έπιχειρήσει τό «θρασύ» τόλμημα, να αναφερθεί σε Κανονικά ή Νομικά κείμενα και να ζητήσει άποψη, θά του άποκαλυφθεί ή γυμνότητα της άρχιερατικής άγραμματοσύνης.

Υπάρχει, ώστόσο και ή άλλη πτέρυγα. Οι Άρχιερείς, πού δέν άγνοούν τά σχετικά κείμενα και τη βαρύτητα των όρκων τους. «Έν γνώσει» τους, όμως, και «έν συνειδήσει», ότι καταντούν έπίορκοι, παραμερίζουν ή, άκόμα και ποδοπατούν άσύστολα τίς Κανονικές Διατάξεις των άγίων Πατέρων και τίς Καταστατικές ύποχρεώσεις, γιατί προσβλέπουν και στοχεύουν έπίμονα στην κάλυψη ένοχών ή στην έξυπηρέτηση ίδιοτελών όραμάτων.

Στην τράπεζα των Συνοδικών Διασκέψεων είναι μόνιμα τοποθετημένο τό Ίερό Πηδάλιο. Ό Κώδικας των Συνοδικών Κανόνων της Έκκλησίας μας. Καί, παράπλευρα, ύποτίθεται, ότι κάνει αίσθητή την παρουσία του και ό Καταστατικός Χάρτης, τό Νομοθέτημα, πού δρομολογεί τη Νομιμότητα. Οι συζητήσεις, όμως, πού έπικεντρώνονται στους προβληματισμούς της έπικαιρότητας και όδεύουν προς την άπο-

κρυστάλλωση της πλειοψηφικής γνώμης και την έπιψηφισή της απόφασης, άπομακρύνονται, σταδιακά, από τά δεσμευτικά σήματα τών δυό πυλώνων, διολισθαίνουν στις άτραπούς της σκοπιμότητας και έμπλέκονται στά όράματα και στά σχεδιάσματα της εύτελέστατης διαπλοκής ή της νοσηρής ραδιουργίας.

Ξέρω, ότι ή διατύπωσή μου αύτή θά σοκάρει κάποιους συνεπισκόπους μου, λαλίστατους πραγματευτάδες τών τηλεοπτικών παραθύρων. Θά στενάξουν, θά διαμαρτυρηθούν και θά φωνάξουν. Θά έπιχειρήσουν-μάταια, όμως-νά στήσουν όρθιο τό κύρος του σημερινού Συνοδικού, διοικητικού Σώματος. Άλλά δέ θά τό πετύχουν. Οί φωνές τους και οί διαμαρτυρίες τους θά εΐναι νομίσματα κίβδηλα. Δίχως άντίκρυσμα γνήσιας πράξης, πού θά μπορούσε νά βεβαιώσει και νά άποδείξει τήν Κανονική και τή Νομική στήριξη όλων τών Συνοδικών άποφάσεων και νά δικαιώσει τούς κατηγορούς μου.

Ύπάρχουν δυό όγκοι δεδομένων, πού πιστοποιούν τήν έκταση και τή βαρύτητα της έκτροπής και άφήνουν άναυδους, όλους εκείνους, πού, μέ φτηνή έπιχειρηματολογία, πασκίζουν νά καλύψουν τήν προδοσία τών Ίερών Κανόνων και τήν περιφρόνηση της κατεστημένης έννομης τάξης.

Ό πρώτος όγκος τών δεδομένων έχει σχηματιστεί μέ τίς άντιρρητικές άρθρογραφίες τών ειδικών έπιστημόνων, τών Κανονολόγων και τών Νομικών. Όλοι αύτοί, άγανακτισμένοι και προβληματισμένοι, κατέκριναν, μέ σοβαρό λόγο και μέ άκράδαντη έπιστημονική έπιχειρηματολογία, τήν άρρωστημένη νοοτροπία και τήν άδικαίωτη

πρακτική της Συνοδικής πλειοψηφίας, πού ύποβάθμισε τά Άγιοπνευματικά διοικητικά όργανα της Έκκλησίας της Έλλάδος, τή Σύνοδο της Ίεραρχίας και τή Διαρκή Ίερά Σύνοδο, σε έκφυλισμένα συνδικαλιστικά σωματεΐα, σε όμάδες στήριξης προσωπικών συμφερόντων και έξόντωσης της άντίπαλης άποψης.

Ή άντιρρητική και έπικριτική άρθρογραφία, πού σωρεύτηκε κατά τίς τελευταίες, έπίμαχες δεκαετίες-γεγονός πρωτόγνωρο-ύπερβαίνει κάθε νοητό όριο. Γιά πρώτη φορά, στην ιστορική διαδρομή τών εΐκοσι αίωνων, τόσο πολλοί ειδικοί μελετητές τών εκκλησιαστικών εξέλιξεων, σταθμίζοντας τά γεγονότα λίγων δεκαετιών, έβαψαν τόν κάλαμό τους στην αίθάλη της άπόγνωσης και της άγανάκτησης και, άποτυπώνοντας τίς έμπειρίες τους και τίς κρίσεις τους, χάραξαν σελίδες έκπτώσης και σκότους.

Σέ παράλληλη γραμμή μέ τή δημοσιογραφική άρθρογραφία και ή έπιστημονική άνάλυση τών γεγονότων. Έπιστήμονες μέ θωράκιση Ίεροκανονική και Νομική, έννοιωσαν τήν άνάγκη νά έπεξεργαστούν τό έκφυλιστικό φαινόμενο της ύποταγής της Συνοδικής Κανονικότητας και της Νομιμότητας στά εύτελη όράματα της σκοπιμότητας και νά σημάνουν, μέ νεύρο διαμαρτυρίας, τόν κώδωνα του κινδύνου μπροστά στους έννοχους Ίεράρχες.

Κάνω αύτή τήν έπισήμανση, δίνοντας, ως συμπληρωματική, αλλά και πειστική, πληροφορία, ότι στό προσωπικό μου άρχείο έχω συλλέξει τόσο φόρτο πληροφοριών και δημοσιευμάτων, πού, άν παρουσιαστεί συγκεντρωμένος και κωδικοποιημένος, θά

συμπληρώσει άπεράντη μαύρη Βίβλο.

Καί ή συλλογή δέν έχει ολοκληρωθεΐ, γιατί οί διαμαρτυρίες δέν έχουν σταματήσει. Οί δημοσιογραφικές έπικρίσεις συνεχίζονται άμειώτες σέ έμφαση και σέ ένταση. Καί ή συγγραφή τών ειδικων βιβλίων ολοένα και συμπληρώνεται και ή έκδοσή τους αναγγέλλεται.

Ό δεύτερος όγκος τών δεδομένων βρίσκεται θησαυρισμένος στα έρμάρια άρχείου του Άνώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου τής χώρας μας, του Συμβουλίου τής Έπικρατείας. Γιά πρώτη φορά, στους δυο περίπου αιώνες του ελεύθερου βίου τής πατρίδας μας, τόσες πολλές έκκλησιαστικές αποφάσεις άμφισβητήθηκαν και παραπέμφθηκαν στό Συμβούλιο τής Έπικρατείας, γιά νά τίς κρίνει και νά τίς άκυρώσει. Καί είναι σημαδιακή ή περαιτέρω εξέλιξη. Δεκάδες αποφάσεων τών Συνοδικων Όργάνων κρίθηκαν ή «Άντισυνταγματικές» ή «Παράνομες» και άκυρώθηκαν. Καί γιά κάποιες άλλες, κάνοντας στραβά μάτια ή σκύβοντας τό κεφάλι στους παράγοντες τής διαπλοκής, ή συγκεκριμένη σύνθεση του Άνώτατου Δικαστηρίου τίς προσπέρασε, μέ τήν έπιφύλαξη, ότι είναι άναρμόδιο.

Καί γιά ένήμερωση τών σημερινων άναγνωστων μου, τους πληροφορω, ότι σέ μία από τίς περιπτώσεις συστολής του δικαστικού χρέους και πλάγιας κάλυψης τής Συνοδικής άσυδοσίας, αναγκάστηκα νά συγγράψω ειδικό φυλλάδιο κριτικής και κατακριτικής τής συμπεριφοράς τών μελών τής Όλομέλειας του Συμβουλίου τής Έπικρατείας και προπάντων του προέδρου και νά τό κυκλοφορήσω εύρύτατα. Πολλοί ένοχλήθηκαν. Καί έκκλησιαστι-

κοί και δικαστικοί. Κανέναν, όμως, δέν τόλμησε νά υπερασπιστεί τήν υπόληψη του, μέ τόν ίσχυρισμό, ότι κάποιος από τά στοιχεΐα, πού έξέθετα, δέν ανταποκρινόταν στην άλήθεια ή στην πραγματικότητα.

Δυο λόγια στους συνιεράρχες μου. Θά τά διατυπώσω και θά τά έκφέρω από τή σκοπιά του «άδικημένου», του φορτικά και τραγικά «άδικημένου» και από τή θέση τών άδιαμφισβήτητων πρεσβείων μου.

Φίλοι και άδελφοί, δέν μπορείτε, δέ δικαιούσθε νά συνεχίζετε τήν πρακτική τής άθέτησης όρκων σας ή τής διακριτικής άπόωθησης στό περιθώριο τής έννοχης σιωπής του ίερού κώδικα τών Πατερικων Κανόνων και του Νομικού πλαισίου, πού ρυθμίζει τήν όμαλή και χρηστή διαχείριση τής έπισκοπικής έξουσίας. Η άσυδοσία πρέπει νά σταματήσει και ή διαπλοκή νά διακοπεί, μέ μία πράξη ένσυνείδητης και άποτελεσματικής μετάνοιας.

Τήν μετάνοια δέν τήν κηρύττουμε, ως χρέος, ως σωστική συμπεριφορά και ως πράξη άναπροσανατολισμού, μόνο στα λογικά πρόβατα, στους άκροατές και άποδέκτες του κηρύγματος μας. Άποτελεί πρώτιστο χρέος τών ποιμένων, πού άφέθηκαν στή χάραξη λαθεμένης πορείας. Η συνέχιση τής έκτροπής, του κακοχαραγμένου και άνώμαλου δρομολογίου, δέ γράφει ιστορία Άποστολική και Πατερική, αλλά δρώμενα σκοτεινής διαπλοκής.

«Ίδού νυν καιρός εύπρόσδεκτος, ίδού νυν ήμέρα σωτηρίας» (Β΄ Κορ. στ΄ 2).

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

«...Ἡ ἱερωσύνη ἐγκαλέσει δικαίως ἡμῖν, οὐκ ὀρθῶς αὐτὴν μεταχειρίζουσιν. Οὐ γὰρ αὐτὴ τῶν εἰρημένων ἡμῖν αἰτία κακῶν· ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὴν τοσοῦτοις, τό γε εἰς ἡμᾶς ἤκον, κατερρυπάναμεν μολυσμοῖς, ἄνθρωποις τοῖς τυχοῦσιν ἐγχειρίζοντες αὐτὴν οἱ γε οὔτε τὰς ἐαυτῶν πρότε-

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἡ ἱερωσύνη δίκαια θά μᾶς κατηγορήσει καὶ θά μᾶς ἐγκαλέσει, ὅταν δέν τὴν μεταχειρίζομαστε μέ εὐλάβεια καὶ δέν τὴν ἀσκοῦμε μέ ἀκρίβεια. Ἡ ἱερωσύνη δέν εἶναι ἡ αἰτία τῶν κακῶν, πού μᾶς βρίσκουν. Ἀλλά ἐμεῖς, ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπό μᾶς, τὴν καταρρυπαίνουμε καὶ μέ αὐτούς τοὺς

ρον καταμαθόντες ψυχάς, οὔτε εἰς τόν τοῦ πράγματος ὄγκον ἀποβλέψαντες, δέχονται μέν προθύμως τό διδόμενον, ἡνίκα δ' ἂν εἰς τό πράττειν ἔλθωσιν, ὑπό τῆς ἀπειρίας σκοτούμενοι, μυρίων ἐμπιπλῶσι κακῶν, οὓς ἐπιστεύθησαν λαούς. Τοῦτο δῆ, τοῦτο, ὅπερ καί ἐφ' ἡμῶν μικροῦ δεῖν ἔμελλε γίνεσθαι, εἰ μή ταχέως ἡμᾶς ὁ Θεός τῶν κινδύνων ἐκείνων ἐξείλκυσε, καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς αὐτοῦ καί τῆς ἡμετέρας φειδόμενος ψυχῆς.

Ἐπεὶ πόθεν, εἶπέ μοι, νομίζεις τάς τοσαύτας ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις τίκτεσθαι ταραχάς; Ἐγὼ μέν γάρ οὐδέ ἄλλοθεν ποθεν, οἶμαι, ἢ ἐκ τοῦ τάς τῶν προεστώτων αἰρέσεις καί ἐκλογάς ἀπλῶς καί ὡς ἔτυχε γίνεσθαι. Τήν γάρ κεφαλὴν ἰσχυροτάτην εἶναι ἐχρῆν, ἵνα τοὺς ἐκ τοῦ λοιποῦ σώματος κάτωθεν πεμπομένους ἀτμούς πονηρούς διοικεῖν καί εἰς τό δέον καθιστᾶν δύνῃται. Ὅταν γάρ καθ' ἑαυτήν ἀσθενῆς οὔσα τύχη, τάς νοσοποιούς ἐκείνας προσβολάς ἀποκρούσασθαι μή δυναμένη, αὐτὴ τε ἀσθενεστέρα μᾶλλον ἢ περ ἐστὶ καθίσταται καί τό λοιπόν μεθ' ἑαυτῆς προσαπόλλυσι σῶμα...».

μολυσμούς, ὅταν τήν ἐμπιστευόμεσθε σέ τυχαίους ἀνθρώπους, πού χωρίς νά ἔχουν ἐρευνήσει τήν κατάστασιν τῶν ψυχῶν τους καί χωρίς νά ἔχουν συνειδητοποιήσει τό μέγεθος τοῦ πράγματος, δέχονται μέ προθυμία αὐτό, πού τοὺς δίνεται, ἀλλά, ὅταν φτάσει ἡ στιγμή νά ἀσκήσουν τό λειτούργημά τους, σκοπισμένοι ἀπό τήν ἀπειρία τους, πλημμυρίζουν μέ μύρια κακά αὐτούς, πού τοὺς ἐμπιστεύτηκε ἡ Ἐκκλησία. Παρά λίγο, αὐτό θά συνέβαινε καί σέ μένα, ἂν ὁ Θεός δέ λυπόταν καί τήν Ἐκκλησία καί τή δική μου ψυχὴ καί δέν παρένεβαινε νά μέ βγάλει ἔξω ἀπό αὐτούς τοὺς κινδύνους.

Γιατί, πές μου, ἀπό ποῦ νομίζεις, ὅτι γεννιῶνται στήν Ἐκκλησία τόσες ταραχές; Ἐγὼ πιστεύω, ὅτι δέν προέρχονται ἀπό τίποτα ἄλλο, παρά ἀπό τό ὅτι οἱ προεστώτες δίνουν τίς προτιμήσεις τους καί κάνουν καί προχωροῦν στίς ἐκλογές ἐπιπόλαια καί στήν τύχη. Ἐκεῖνος, πού καλεῖται νά ἀναδειχτεῖ κεφαλὴ τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νά εἶναι ἰσχυρός, ὥστε νά μπορεῖ νά διοικεῖ καί νά ἐλέγχει τοὺς ἀτμούς τῆς πονηρίας, πού ἀναδύονται ἀπό τό σῶμα, καί νά ἐπιβάλλει αὐτό, πού πρέπει. Γιατί, ἂν συμβεῖ ἡ κεφαλὴ νά εἶναι ἀσθενῆς καί δέν ἔχει τή δύναμιν νά ἀποκρούσει τίς νοσογόνες ἐκεῖνες προσβολές, τότε καί αὐτὴ καταντᾶει ἀσθενέστερην καί συμπαρασύρει καί καταστρέφει καί τό ὑπόλοιπο σῶμα...».

«...Ὡς ἐάν προσπαθῶς πρὸς αὐτὴν διακείμενος τύχη τὴν ἀρχὴν, γινόμενος ἐπ' αὐτῆς, ἰσχυροτέραν ἀνάπτει τὴν φλόγα, καὶ κατὰ κράτος ἀλούς, ὑπὲρ τοῦ βεβαίαν ἔχειν αὐτὴν μυρία ὑπομένει δεινά κἄν κολακεῦσαι δέη κἄν ἀγενές τι καὶ ἀνάξιον ὑπομείναι κἄν χρήματα ἀναλῶσαι πολλά. Ὅτι γάρ καὶ φόνων τὰς Ἐκκλησίας ἐνέπλησάν τινες καὶ πόλεις ἀναστάτους ἐποίησαν, ὑπὲρ ταύτης μαχόμενοι τῆς ἀρχῆς, παρήμι νῦν, μὴ καὶ ἄπιστα δόξω λέγειν τισίν. Ἐχρῆν δέ, οἶμαι, τοσαύτην τοῦ πράγματος ἔχειν εὐλάβειαν, ὡς καὶ τῆς ἀρχῆς ἐκφυγεῖν τὸν ὄγκον καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι ἐν αὐτῇ, μὴ περιμένειν τὰς παρ' ἐτέρων κρίσεις, εἴ ποτε συμβαίῃ ἀμάρτημα καθαίρεισιν ἰκανὸν ἐργάσασθαι, ἀλλὰ προλαβόντα ἐκβάλλειν ἑαυτὸν τῆς ἀρχῆς. Τὸ δὲ ἀντέχεσθαι παρὰ τὸ πρέπον τῆς ἀξίας πάσης ἑαυτὸν ἀποστειρεῖν συγγνώμης ἐστί, καὶ μᾶλλον ἐκκαίειν τοῦ Θεοῦ τὴν ὀργήν, δεύτερον χαλεπότερον προσθέντα πλημμέλημα».

«...» Ἄν συμβεῖ νά ποθεῖ μέ πάθος τό ἱερατικό ἀξίωμα, μόλις τό κατακτήσει, ἡ φλόγα τοῦ πάθους του γίνεται ἰσχυρότερη καὶ τόν κατακυριεύει, ὥστε νά ἐπιδιώκει νά κρατήσει μέ κάθε τρόπο τὴν ἐξουσία. Καί γιά νά ἐπιτύχει, χρησιμοποιεῖ κάθε τρόπο. Καί ἂν χρειαστεῖ νά κολακέψει, καί ἂν ὑποχρεωθεῖ νά σκύψει μέ δουλοπρέπεια καὶ νά κάνει ὁ,τιδήποτε ἀγενές καὶ ἀνάξιο καί ἂν χρειαστεῖ νά ξοδέψει χρήματα πολλά, ὑποχωρεῖ καὶ ἐξαχρειώνεται. Καί ἀντιπαρέρχομαι, τώρα, τό γεγονός, ὅτι οἱ τέτοιο φιλόδοξοι, καθὼς μάχονταν γιά τὴν ἀποκτηση καὶ τὴν κατακράτηση αὐτῆς τῆς ἐξουσίας καὶ μέ φόνους γέμισαν τίς Ἐκκλησίες καὶ πόλεις ὀλόκληρες ἀναστάτωσαν. Καί τό ἀντιπαρέρχομαι, γιά νά μὴ δώσω τὴν ἐντύπωση, ὅτι λέω ἀπίστευτα πράγματα. Ἐγὼ πιστεύω, ὅτι κάθε ἄνθρωπος πρέπει νά αἰσθάνεται τόσο δέος καὶ νά ἔχει τέτοια εὐλάβεια μπροστά στήν ἱερωσύνη, ὥστε, πρὶν γίνει, νά προσπαθεῖ νά ἀποφύγει τὸν ὄγκο τῆς εὐθύνης, καὶ ὅταν γίνει, νά μὴν περιμένει τίς κρίσεις τῶν ἄλλων, ἂν τοῦ συμβεῖ νά περιπέσει σέ ἀμάρτημα, πού ἐπισύρει τὴν ποινή τῆς καθάρσεως, ἀλλὰ μόνος του νά προλάβει καὶ νά ἀποβάλει τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τό ἡγετικό διακόνημα. Τό νά κρατάει τό λειτούργημα, χωρὶς νά τό ἀξίζει, στερεῖ τὸν ἑαυτό του ἀπὸ κάθε συγγνώμη καὶ καθὼς προκαλεῖ, πὸ καυτή, τὴν ὀργή τοῦ Θεοῦ, διαπράττει δεύτερο, χειρότερο, πλημμέλημα.

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου: «Περὶ Ἱερωσύνης».

Πλάνα της σύγ-
χρονης ἐκκλησια-
στικής μας ζωής, μέ
πρωτοτυπία καί μέ

Οἱ «ἐπιφανεῖς» καί οἱ «ἀφανεῖς»

ἀποκλειστικότητα. Ἡ «ἀφάνεια» τῶν «ἐπι-
φανῶν» καί ἡ «ἐπιφάνεια» τῶν «ἀφανῶν».

Στόν ἐκκλησιαστικό περίβολο συναν-
τάει κανεῖς τούς «ἐπιφανεῖς» καί ἐπώνυ-
μους, τούς «διακριτούς» - ἄν ὄχι καί πάντοτε
«διακεκριμένους» - πού περπατοῦν μέ αὐ-
τοπεποίθηση καί ὕφος ἀγέρωχο. Καί, σέ
κάποια ἄκρη τοῦ δρόμου διακρίνει καί τίς
σκιές τῶν «ἀφανῶν», πού τό ὄνομά τους μέ-
νει γιά πάντα κρυφό καί τό ἀγκομαχητό
τῆς βιοπάλης τους δέν προκαλεῖ λάμψη
ἐκτίμησης.

Οἱ «ἐπιφανεῖς», Ἐπίσκοποι, ἄλλοι ρασο-
φόροι καί ποικίλοι παράγοντες τῆς κα-
τεστημένης ἐξουσίας κινοῦνται, ἀσταμά-
τητα, στά στέκια τῆς προβολῆς. Στά φω-
τισμένα παράθυρα τῆς show biz, στίς
δεξιώσεις τῆς ἀνώτερης τάξης καί στά
συνέδρια τοῦ ἐμπλουτισμένου ἐπιστημονι-
κοῦ καί πολιτιστικοῦ διαλόγου. Καί ἀνανε-
ώνουν καθημερινά τό γόητρό τους καί τήν
κοινωνική ἀξία τοῦ προσώπου τους.

Οἱ «ἀφανεῖς», οἱ ταπεινοί μαθητές τοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, πορεύονται μέσα στή σιωπή.
Στήν ἀθόρυβη, ἀλλά ἀσταμάτητη ἄσκηση
τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ. Καί στήν ἀκάματη
προσφορά τῆς γνήσιας ἀγάπης. Δέν αὐ-
τοπροβάλλονται. Δέν αὐτοδιαφημίζονται.
Δέν αὐτοαμοίβονται. Ἐχουν πάντα στό νοῦ
καί στήν καρδιά τίς δύο χρυσές συμβουλές
τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου μας: «Μή γνῶτω ἡ
ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου» (Ματ.
στ' 3) καί «μή σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου,
ὡσπερ οἱ ὑποκριταί ποιοῦσιν, ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς καί ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξα-
σθῶσιν ὑπό τῶν ἀνθρώπων» (Ματ. στ' 2).
Καί μόνο, ὅταν ψάξει κανεῖς, μέ κίνητρο τή
λαχτάρα γιά ἀναζήτηση τοῦ κρυφοῦ θη-
σαυροῦ, τούς ἀνακαλύπτει, τούς ἀπολαμ-

βάνει καί τούς θαυ-
μάζει.

Τό φαινόμενο, ὁ-
μως, ἔχει καί τήν ἄλλη
του ὄψη. Τήν περίεργη. Τήν ἀνεξήγητη. Τήν
ιστορικά, ὡστόσο, ἐπαληθευμένη καί κατα-
ξιωμένη.

Σάν περνοῦν τά χρόνια καί οἱ ὁδοιπόροι
τοῦ βίου βυθίζονται πίσω ἀπό τό παραβάν
τοῦ τάφου, οἱ «ἀφανεῖς» ἀποκτοῦν μιά ἐκ-
παγλη λάμψη, ἐνῶ οἱ «ἐπιφανεῖς» σβήνουν
καί χάνονται. Οὔτε τά τηλεοπτικά παρά-
θυρα τούς μνημονεύουν. Οὔτε τά λαμπερά
σαλόνια τούς θυμοῦνται.

Καί ὁ λαός, ὁ πολὺς λαός, πού λαχταράει
τήν ἀναστροφή μέ φωτισμένες ψυχές καί
τό διάλογο μέ τούς ἐραστές τῆς ἀλήθειας,
ψάχνει τούς ἄγνωστους, τούς ξεχασμέ-
νους, τούς περιφρονημένους ἀπό τά κυ-
κλώματα τῆς show biz καί μένει νά τους
προσκυνάει, νά τους θαυμάζει καί νά διδά-
σκεται ἀπό τή γεμάτη πνευματική λάμψη
ζωή τους.

Αὕτη εἶναι ἡ δυναμική ἀπόκριση τῆς
ιστορίας στήν πλαστή σκηνοθεσία τῆς
σύγχρονης ζωής.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλών Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X